

Uta Beyer „Dom w Tbilisi”

Klub Absurdalna – Katowice, ul. Dworcowa 3

6 kwietnia – 5 maja 2017

wernisaż: 6 kwietnia, godz. 17.00

Informacje o wystawie:

Dom w Tbilisi – Korpus 18

41°42'18"N 44°52'46"E

Jak wszędzie w Europie po II Wojnie Światowej, tak w ZSRR brakowało mieszkań, szczególnie w obszarach miejskich. Intensywna industrializacja i urbanizacja wywarły ogromny wpływ na ilość powstających osiedli mieszkalnych. Proces ten rozpoczął się pod koniec lat 50. Dla wielu rodzin otrzymanie pokoju w jednym mieszkaniu, a dzięki temu przeniesienie się do miasta, stanowiło duży krok naprzód. Rząd ustanowił limit metrażu przysługujący jednej osobie i w ten sposób wyznaczył przestrzeń jej życia w wysokości 9 m².

Była Gruzjińska Republika Socjalistyczna, a od czasu uzyskania przez nią niezależności w 1991 roku – Republika Gruzji, odgrywała ważną rolę w produkcji żywności dla całej gospodarki sowieckiej. Stolica Gruzji, Tbilisi stała się w latach 60. centrum przetwórstwa spożywczego, co spowodowało ogromny napływ ludności do miasta.

Dzielnica Varketili we wschodnim Tbilisi jest typowym przykładem sowieckiej myśli urbanistycznej. Mieszka w niej około 40 tysięcy ludzi rozlokowanych w 120 budynkach mieszkalnych, mających po 9, 12 lub 16 pięter i aż do 10 wejść, którymi można dostać się do budynku. W całej okolicy znajduje się 15 szkół i przedszkoli, około 500 sklepów i zakładów usługowych, a także szpital, komenda policji i podziemna stacja kolejowa, będąca łącznikiem

tego ogromnego osiedla z centrum Tbilisi. Nazwa Varketili – czyli, „jestem przyjazny” w dosłownym tłumaczeniu – została przyjęta z nadzieją, że będzie dobrym omenem. Dzielnicę wybudowano na wypełnionym jeziorami i pastwiskami terenie, gdzie zajmowano się też uprawą winogron i innych owoców. Jej architektura nie wyróżnia się na tle innych postsowieckich miast. 12 m²

– taka przestrzeń mieszkaniowa miała w zamyśle przypadać na

każdego mieszkańca. Do późnych lat 80. standardem było jednak około 9 m²

. Sam projekt

koncentruje się na Korpusie 18 – pierwszym, ukończonym w 1981 roku budynku Varketili.

Ten dziewięciopiętrowy betonowy budynek mieszkalny z siedmioma klatkami schodowymi, windami i dwoma wejściami zamieszkuje 126 rodzin.

Dziś Varketili zamieszkują różne grupy społeczne i etniczne, głównie ze średniej i niższej klasy średniej. Wielu z nich przybyło do Tbilisi w ciągu ostatnich 10 lat. Varketili stała się też domem dla rodzin wysiedlonych z autonomicznych regionów, takich jak: Gruzja, Abchazja, Osetia Południowa i są to Azerowie, Ormianie, Kurdowie, Rosjanie i Ukraińcy. Jak w całej Gruzji, tak i w Varketili bezrobocie jest bardzo wysokie, a szukanie pracy i środków do życia stanowi główny temat rozmów w rodzinach i wśród sąsiadów. Podobnie jak wiele krajów postsowieckich, Gruzja zmagą się z przekształceniem swojej gospodarki i z odnalezieniem swojego miejsca w świecie wolnego rynku. Dodatkowo następstwa wewnętrznych konfliktów regionalnych też wpływają na trudności gospodarcze państwa.

Uta Beyer szuka życia ukrytego w rozsypującym się, opustoszałym i niemożliwym do odróżnienia, anonimowym środowisku Korpusu 18. Na jej zdjęciach możemy zobaczyć wnętrza budynku i prywatną przestrzeń mieszkańców. Artystka szuka esencji „domu” poza materialną przestrzenią. Oglądający razem z nią szukają odpowiedzi na pytanie, co czyni przestrzeń „domem”. Każde z mieszkań jest osobną opowieścią, a fotografiom towarzyszy opis, który zawiera podstawowe informacje, takie jak imię, wiek i zawód osób, które uwieczniła na fotografiach Beyer. Poznajemy także ich marzenia, nadzieje i spojrzenie na

życie. Zdjęcia zostały zrobione w 2011 roku, w 30. rocznicę powstania osiedla.

Wystawa jest organizowana jako wydarzenie towarzyszące Przeglądowi Filmów Etnograficznych „Oczy i Obiektywy”, który będzie odbywał się w klubowalni Strefa Centralna w dniach 8–9 kwietnia 2017. Organizatorami Przeglądu są: Koło Naukowe Antropologii Kultury UŚ oraz Koło Naukowe ETNO UW. Więcej informacji o Przeglądzie: <https://www.facebook.com/events/140710786457941/>
<http://www.oczyiobiektywy.art.pl/>

Patronat honorowy:

- Prorektor Uniwersytetu Śląskiego, prof. dr hab. Ryszard Koziołek
- Dziekan Wydziału Filologicznego UŚ, prof. dr hab. Krzysztof Jarosz

Patronat merytoryczny: Zakład Teorii i Historii Kultury UŚ

Informacje o artystce:

Uta Beyer jest niemiecką artystką wizualną. W swoich pracach wykorzystuje przede wszystkim medium fotograficzne. Jej projekty skupiają się na zwykłych ludziach, a także na przedmiotach reprezentacji ich życia. W swoich pracach podkreśla związek świata materialnego z poczuciem przynależności człowieka do jego miejsca. Ukończyła studia w University of the Arts London, London College of Communication na kierunku Photojournalism and Documentary Photography. Należy do grupy fotograficznej CONCRET. Swoje prace prezentowała na wystawach indywidualnych i zbiorowych m.in. w Berlinie, Londynie, Dublinie, Tbilisi czy Rydze.

Informacje o organizatorach:

Mrówki Kultury to nieformalna grupa studentów kulturoznawstwa UŚ działająca pod opieką mgra Jakuba Dziewita. W ramach zajęć z warsztatów animacji kultury zajmujemy się propagowaniem antropologicznej refleksji nad otaczającą nas rzeczywistością.

Kontakt:

e-mail: mrowkikultury@gmail.com

tel. 512-383-853 (Agnieszka Karpiel)

tel. 514-942-473 (Szymon Karpiński)

tel. 604-180-199 (Marta Sadłoń)

Mecenas i patroni medialni:

Laboratorium Kultury, Kontynenty, Kalendarium Wydarzeń Kulturalnych „Katowice”,
Reflektor, artPapier, Ultramaryna, Opcje 1.1, Suplement, Com TV, Obiektyw, Fundacja dla
Filmu i Fotografii, KMB Press, Drukarnia Tolek